

Toegankelijkheidsonderzoek Raadsinformatiesysteem gemeente Winterswijk op WCAG 2.1

Organisatie:

Gemeente Winterswijk

Website:

Raadsinformatiesysteem gemeente Winterswijk, <https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad>

Datum:

19 april 2021

Versie:

1.0

Firm Ground, 19 april 2021

De in dit rapport beschreven bevindingen zijn specifiek gericht op de door de opdrachtgever geformuleerde vraagstelling. Als zodanig is de inhoud van dit rapport niet generaliseerbaar.

Dit rapport mag in zijn geheel gedeeld worden, bijvoorbeeld als onderbouwing voor een toegankelijkheidsverklaring. Het overnemen van delen van dit rapport mag enkel na schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting.....	4
2 Inleiding.....	5
2.1 Opdrachtoomschrijving	5
2.2 Wijzigingsblad	5
3 Het onderzoek	6
3.1 Methode	6
3.2 Steekproef.....	6
3.3 Gebruikte systemen	8
3.4 Technologieën waarop wordt gesteund	9
4 Bevindingen per succescriterium.....	10
4.1 WCAG 2.0	10
Principe 1: Waarneembaar	10
Principe 2: Bedienbaar	29
Principe 3: Begrijpelijk.....	42
Principe 4: Robuust.....	47
4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria	51
Principe 1: Waarneembaar	51
Principe 2: Bedienbaar	57
Principe 4: Robuust.....	60
5 Overige adviezen en opmerkingen	62
6 Screenshots	66
7 Componenten	67
7.1 Header en footer (winterswijk.nl)	67
8 Organisatie	68
8.1 Over Firm Ground	68

1 Managementsamenvatting

Dit document bevat adviezen naar aanleiding van een onderzoek dat is uitgevoerd op de website Raadsinformatiesysteem gemeente Winterswijk. Het doel van dit document is om aan te geven aan welke eisen van WCAG 2.1, niveau AA nog niet wordt voldaan.

Tijdens dit onderzoek valt op dat het gedeelte op <https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad> al op best veel vlakken voldoet aan de criteria voor toegankelijkheid. Echter is dit op het iBabs gedeelte helaas niet het geval. Daar komen nog veel punten met met name betrekking op de structuur in de code naar voren.

Ook valt er nog veel verbetering te boeken op de pdf bestanden die worden toegevoegd aan het systeem.

Er zijn 88 bevindingen bij de succescriteria genoteerd.

Een volledig overzicht van de resultaten per pagina en per succescriterium is opgenomen in hoofdstuk 4.

Er zijn overige adviezen met betrekking tot de toegankelijkheid en bouwkwiteit, zie hoofdstuk 5.

Wanneer een afwijking van de norm op meerdere plaatsen voorkomt, worden deze niet alle expliciet genoemd. Er worden voorbeelden gegeven, maar dit is niet een uitputtend overzicht van elke keer dat een issue voorkomt. We adviseren om de gehele site na te kijken op het voorkomen van de geconstateerde issues en deze issues op te pakken.

2 Inleiding

Op verzoek van de aanbieder van de website Raadsinformatiesysteem gemeente Winterswijk is een onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de website op WCAG 2.1, niveau AA.

2.1 Opdrachtomschrijving

Opdrachtgever:

Gemeente Winterswijk

Soort onderzoek:

WCAG 2.1, niveau AA

Het onderzoek is uitgevoerd van:

24 maart 2021 tot 19 april 2021

Website:

Raadsinformatiesysteem gemeente Winterswijk

Scope:

Alle openbaar toegankelijke pagina's op <https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad>.
Content op de openbaar toegankelijke pagina's op <https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/>.

Uitgesloten van scope:

Grootte van steekproef:

22 pagina's

2.2 Wijzigingsblad

versie	datum	auteur	reden van wijziging
1.0	19 april 2021	Milou Peters	Niet van toepassing

Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele voorgaande versies van dit rapport.

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is een onderzoek naar waar de site niet voldoet aan de norm van WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is een 'falsificatieonderzoek'. Dit betekent dat er gekeken is naar wat er niet voldoet. In het onderzoek worden geen zaken goedgekeurd. WCAG 2.1, niveau AA is integraal opgenomen in Europese standaard EN 301 549. Onze onderzoeken op WCAG 2.1, niveau AA bevatten dus alle 50 succescriteria uit EN 301 549.

Overheden hoeven nog niet in alle situaties aan alle succescriteria van WCAG 2.1 te voldoen. Voor hen zijn er uitzonderingen vastgelegd in het huidige toegankelijkheidsbeleid. Wij testen op alle succescriteria van WCAG 2.1. Dat wil zeggen dat wij alle bevindingen in dit rapport opnemen, dus ook bevindingen bij succescriteria waarbij volgens de Nederlandse wet- en regelgeving uitzonderingen gelden.

Zie voor meer informatie over uitzonderingen de website digitoegankelijk.nl.

Testen gebeurt voor een groot deel handmatig en aan de hand van een steekproef. Ondanks alle zorgvuldigheid bij het samenstellen van de steekproef en het onderzoek kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Ook kan het zijn dat een punt in de toekomst anders beoordeeld wordt omdat technologieën en hulpapparatuur doorontwikkeld worden.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de evaluatiemethode [WCAG-EM 1.0](#).

3.2 Steekproef

Het onderzoek betreft in de regel een steekproef van de website. De resultaten worden niet uitputtend beschreven: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere pagina's voordoet, dan worden hiervan één of enkele voorbeelden gegeven.

pagina	URL
--------	-----

Samenstelling gemeenteraad	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Gemeenteraad/Samenstelling_gemeenteraad
Gemeenteraad	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Gemeenteraad
Spreekrecht	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Raadscommissies/Spreekrecht
Rekenkamercommissie	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Rekenkamercommissie
Onderzoeken	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Rekenkamercommissie/Onderzoeken
Toegankelijkheid	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Configuratie/Footer/Toegankelijkheid
Homepage	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad
Sitemap	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Configuratie/Footer/Sitemap
Zoekresultaten ("Politiek forum")	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Configuratie/Zoekresultaten?searchbase=0&searchrange=10&searchpage=1&nodelocation=1ee70074-96a3-446e-a9d0-fd2a5f5c6c88&freext=politiek+forum
404 - Pagina niet gevonden	https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Gemeenteraad
PDF - Collegebesluit Kleine windmolens	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/ecdbec31-82d1-41f3-9880-06c5e17fe14e?documentId=40ba834d-37aa-4656-b3f4-345d7e1daa77
PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/ecdbec31-82d1-41f3-9880-06c5e17fe14e?documentId=e75aae9b-c3a0-43e2-913b-55de2224b522

PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/8d636613-b6f0-4a6a-be65-6fe51bf26714?documentId=82559d4c-2ee1-45c6-a849-09aa781f999c
PDF - Besluitenlijst raadsvergadering 25 februari 2021	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/8d636613-b6f0-4a6a-be65-6fe51bf26714?documentId=cd21072b-00fa-4af5-852f-0aa23207e50b
Dashboard	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/
Overzichten	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports
Moties	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Details/4c0bd8bd-4625-41c6-a3ae-e4fd60b39cc6
Kalender	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Calendar
Agenda Raadsvergadering donderdag 22 april 2021	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/ecdbec31-82d1-41f3-9880-06c5e17fe14e
404 - Pagina niet gevonden (bestuurlijke informatie)	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Calendaa
Zoekresultaten ("Groenlinks")	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Search
Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 (in pdf viewer)	https://winterswijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/ecdbec31-82d1-41f3-9880-06c5e17fe14e?documentId=fa182fdf-9821-41ed-8ee5-31ce33cddec5

3.3 Gebruikte systemen

Bij het testen zijn de volgende besturingssystemen, browsers en hulpsoftware gebruikt:

- Windows 10, Chrome 89
- Windows 10, Edge
- Windows 10, Mozilla Firefox 86.0.1, NVDA 2020.4

We hebben getest in privé/incognito-modus, zonder extensies of add-ons en met de standaardinstellingen.

3.4 Technologieën waarop wordt gesteund

- HTML 5
- CSS
- WAI-ARIA
- ECMAScript 5
- DOM

4 Bevindingen per succescriterium

4.1 WCAG 2.0

Hieronder zijn de bevindingen per succescriterium van WCAG 2.0 genoteerd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties: 'Bedieningselementen, invoer', 'Op tijd gebaseerde media', Test, Zintuiglijk, CAPTCHA, Decoratie, opmaak, onzichtbaar. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#text-equiv>).

1. De link onder nevenfuncties bij De heer B.J.J. (Joris) Bengevoerd, burgemeester is een link naar een externe pagina, maar dit is niet aangegeven in de code. Dit wordt visueel wel weergegeven met een icoon, maar dit icoon heeft geen tekstalternatief.

Het is hierdoor voor screenreadergebruikers niet duidelijk dat het om een link naar een externe website gaat.

Voeg bijvoorbeeld een `aria-label="nevenfuncties college, opent een`

externe website" toe aan de link.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

2. Het logo bovenaan de pagina heeft als alternatieve tekst 'Logo Gemeenteraad, ga naar de homepage'. Echter betreft het hier het logo van de gemeente Winterswijk.

Gebruikers die het logo niet kunnen zien worden zo dus verkeerd geïnformeerd.

Verander de tekst in "Logo gemeente Winterswijk, ga naar de homepage".

- Op pagina: [Homepage](#)
- Gerelateerd aan component: [Header en footer \(winterswijk.nl\)](#)

3. Op de pagina staat een afbeelding over de 'Status toegankelijkheid'. Deze afbeelding bevat een link naar een toegankelijke versie van de informatie.

Echter staat op de pagina van de toegankelijke versie meer informatie dan alleen die uit de afbeelding. De tekst uit de afbeelding staat direct onder de kop in een apart kader, maar iemand die de tekst niet ziet weet niet dat dit de tekst is waar het om gaat en die dus in de afbeelding stond.

Om de informatie voor alle gebruikers hetzelfde te houden is het beter om op de website gebruik te maken van 'echte' tekst in plaats van een afbeelding.

In deze tekst is ook de link naar de uitgebreidere informatie toe te voegen door bijvoorbeeld 'Meer informatie vind u op toegankelijkheidsverklaring.nl' toe te voegen.

Dit punt wordt ook afgekeurd op criterium '1.4.5: afbeeldingen van tekst'. Daarom wordt dit punt dubbel genoemd.

- Op pagina: [Toegankelijkheid](#)

4. Het logo is geplaatst als background-image.

Hierdoor is het niet mogelijk alternatieve tekst te koppelen aan de afbeelding. De afbeelding kan wegvallen als mensen kiezen voor een andere weergave, zoals de hoog-contrastmodus van Windows. Als de afbeelding wegvalt, is er geen alternatieve tekst beschikbaar. Ook de informatie dat er een afbeelding is, is niet beschikbaar voor hulpapparatuur (wat een bevinding is onder 1.3.1, maar hier wordt vermeld).

Er is wel een aria-label ('Logo Winterswijk - terug naar Dashboard'), maar dit wordt alleen ondersteund door hulpapparatuur zoals screenreaders, het is niet iets waar een browser op terugvalt als de afbeelding niet getoond wordt. Bovendien staat niet alle informatie uit het logo in het aria-label, het woord 'gemeente' ontbreekt namelijk.

Het is het beste om het logo te plaatsen als een `img` met een `alt`-attribuut (bijvoorbeeld 'Logo gemeente Winterswijk, ga naar Dashboard'). Zorg dan wel dat het linkdoel klopt met de linktekst, zie ook de bevinding bij 2.4.4.

- Op pagina: [Dashboard](#)

5. De afbeeldingen van in het zijpaneel (te openen met de knop 'Panel') hebben geen tekstalternatief.

Mensen die de afbeelding niet kunnen zien, weten niet welke informatie hij bevat.

Zorg bij betekenisvolle afbeeldingen voor een tekstalternatief.

De webviewer voor pdf-documenten heeft veel fouten, het voert voor dit onderzoek te ver om alles op te noteren. Zie de managementsamenvatting voor meer informatie.

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld: 'vooraf opgenomen louter-tekst', 'Vooraf opgenomen louter-videobeeld'. (Dit is een verkorte tekst, het hele succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#media-equiv>).

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

1. Op deze pagina staat bij elke persoon een kopje nevenfuncties.

Deze kop is echter in de code geen kop maar staat in een paragraaf met als opmaak een `<strong>` element. Deze kopjes komen op deze manier niet terug in de koppenstructuur die door veel screenreadergebruikers gebruikt wordt voor een overzicht van de inhoud van de pagina.

Zorg ervoor dat elementen die eruit zien als kop ook in de code een kop zijn. Vervang hier dus de `<p>` en `<strong>` voor een `<h4>`.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

2. Er is visueel en in de code een slecht onderscheid tussen de verschillende personen.

Met name voor een screenreadergebruiker wordt de pagina een lange brei van tekst, omdat er geen koppen toegevoegd zijn.

In dit geval zou het de beste oplossing zijn om de namen van de personen in een `<h3>` element te plaatsen en daarmee het onderscheid tussen de personen te creëren.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

3. De link onder de kop 'VVD' naar de website van de VVD een title-attribuut met de tekst 'Website VVD Winterswijk' en binnen de link een `<span>` met de tekst 'Website VVD'.

Hierdoor is de gegeven informatie niet voor iedereen hetzelfde.

Omdat een title-attribuut in principe altijd wordt afgeraden is het in dit geval beter om deze helemaal te verwijderen.

Wel is de tekst uit het title-attribuut beter, omdat deze beter omschrijft waar de link naartoe gaat (deze gaat namelijk niet naar de landelijke website van de VVD). Voeg daarom wel de tekst 'Website VVD Winterswijk' toe aan de tekst in de link.

Hetzelfde komt ook bij andere links op de website voor. Het beste is om deze allemaal te controleren en aan te passen.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

4. De blokken op deze pagina hebben titels die in de code opgemaakt zijn als kop.

Echter moet een kop altijd content hebben die onder de titel valt. Op deze manier is de koppenstructuur die gebruikt wordt door screenreadergebruikers dus verwarrend omdat er op de pagina alleen koppen aanwezig zijn en geen inhoud.

Omdat het in dit geval niet gewenst is om inhoud toe te voegen onder de koppen, is het hier een betere oplossing om de titels in een `<p>` of `<span>` element te zetten in plaats van een kop. Eventueel kan dan met CSS de gewenste opmaak toegevoegd worden.

Ook zijn de blokken visueel gegroepeerd en een geheel, terwijl deze in de code

allemaal losse elementen zijn. Ook dit maakt de pagina verwarrend voor een screenreadergebruiker omdat deze niet kan zien dat de blokken bij elkaar horen.

Dit kan opgelost worden door de blokken in een `<ul>` te zetten in plaats van in losse `<div>` elementen.

- Op pagina: [Homepage](#)

5. Koppen op deze pagina zijn herkenbaar gemaakt door een `<strong>` element aan de tekst toe te voegen.

Omdat het op deze manier geen echte kop is, komt deze ook niet terug in de koppenstructuur waardoor een screenreadergebruiker deze koppen zal missen. Een element dat eruit ziet als een kop en ook die functie heeft moet dus ook zo zijn gedefinieerd in de code.

Vervang de `<strong>` door een `<h2>` en zet deze boven de `<p>` in plaats van erin. Hierdoor wordt ook gelijk duidelijk welke kop bij welke paragraaf hoort.

- Op pagina: [Spreekrecht](#)

6. De pdf heeft wel een codelaag maar de tags sluiten niet aan bij de zichtbare opmaak van het document. Een kop moet in de codelaag ook een kop zijn en geen paragraaf. Er zitten in de tekst elementen die er visueel uitzien als een kop, bijvoorbeeld 'B&W-nota', 'Besluit' en 'Advies', maar in de codelaag zijn dit paragrafen. Ook is er sprake van meerdere lege paragrafen.

Iemand die de tekst niet kan zien gebruikt onder andere de koppen om door een document te navigeren.

Zorg ervoor dat alles wat er uitziet als kop ook in de codelaag is aangegeven als kop in de juiste hiërarchische volgorde (H1, H2, H3). Verwijder alle lege tags zoals de lege paragrafen.

- Op pagina: [PDF - Collegebesluit Kleine windmolens](#)

7. Door het hele document zijn tabellen gebruikt voor inhoud die niet thuishoort in een tabel, bijvoorbeeld het blok bovenaan met daarin het onderwerp en de blokken onder 'Besluit' en 'B&W-nota'. Deze stukken zien en visueel niet uit als tabellen en horen hier ook niet in thuis.

De huidige structuur is voor gebruikers van een screenreader niet duidelijk.

Haal de inhoud uit de tabellen.

- Op pagina: [PDF - Collegebesluit Kleine windmolens](#)

8. De tabel op de eerste pagina die begint met 'Behandeld door:' is niet op de juiste manier opgemaakt. De tabel bevat geen rij- en kolomkoppen en bevat lege cellen.

Een tabel die op deze manier is opgemaakt in de codelaag is moeilijk te begrijpen voor screenreadergebruikers omdat zij niet goed meekrijgen welke informatie bij elkaar hoort.

Zorg ervoor dat de rijkoppen en kolomkoppen ook als zodanig zijn aangegeven in de codelaag door gebruik te maken van `<th>` elementen en een scope. Verwijder ook lege cellen of voeg deze samen met gevulde cellen.

- Op pagina: [PDF - Collegebesluit Kleine windmolens](#)

9. In de inleiding van hoofdstuk '2. Werkproces' staat een tabel die in de codelaag niet juist is opgemaakt. De tabel heeft geen koppen in de code, terwijl er visueel in de tabel wel koppen te zien zijn.

Voor een gebruiker die de tabel niet kan zien zal de tabel op deze manier moeilijk te begrijpen zijn.

Zorg ervoor dat koppen van een tabel in een `<th>` element staan en maak gebruik van een scope.

- Op pagina: [PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk](#)

10. Door het hele document komen lijsten voor. Echter worden deze niet altijd goed toegepast. Zo worden er lijsten gebruikt voor de koppen, bijvoorbeeld voor '1. Inleiding' en '2. Werkproces'. Dit zijn echter geen lijsten maar koppen.

Ook worden er op meerdere plekken lijsten onderbroken door andere elementen.

Voor een screenreadergebruiker is het op deze manier niet duidelijk dat het om één lijst gaat en verwacht hij bij de koppen die in een lijst staan dat er meer informatie komt die er niet is.

Zorg dat er alleen een lijst gebruikt wordt voor een opsomming en maak bij koppen gebruik van een kop (H1, H2, H3). Zorg er ook voor dat dezelfde lijst ook maar uit één lijst bestaat die niet wordt onderbroken door andere elementen.

- Op pagina: [PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk](#)

11. De pdf heeft wel een codelaag maar de tags sluiten niet aan bij de zichtbare opmaak van het document. Een kop moet in de codelaag ook een kop zijn en geen paragraaf. Er zitten in de tekst elementen die er visueel uitzien als een kop, bijvoorbeeld 'Inleiding' (pagina 2), 'Werkproces' (pagina 3) en 'Principebesluit' (pagina 6), maar in de codelaag zijn dit paragrafen. Ook is er sprake van meerdere lege paragrafen.

Iemand die de tekst niet kan zien gebruikt onder andere de koppen om door een document te navigeren.

Zorg ervoor dat alles wat er uitziet als kop ook in de codelaag is aangegeven als kop in de juist hiërarchische volgorde (H1, H2, H3). Verwijder alle lege tags zoals de lege paragrafen.

- Op pagina: [PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk](#)

12. De pdf heeft wel een codelaag maar de tags sluiten niet aan bij de zichtbare opmaak van het document. Een kop moet in de codelaag ook een kop zijn en geen paragraaf. Er zitten in de tekst elementen die er visueel uitzien als een kop, bijvoorbeeld agenda, akkoordstukken en bespreekstukken, maar in de codelaag

zijn dit paragrafen. Ook is er sprake van meerdere lege paragrafen.

Iemand die de tekst niet kan zien gebruikt onder andere de koppen om door een document te navigeren.

Zorg ervoor dat alles wat er uit ziet als kop ook in de codelaag is aangegeven als kop in de juist hiërarchische volgorde (H1, H2, H3). Verwijder alle lege tags zoals de lege paragrafen.

- Op pagina: [PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021](#)

13. Het lijkt erop dat er in deze pdf tabellen zijn ingezet voor de opmaak van het document. Tabellen zijn echter bedoeld om data weer te geven met behulp van een structuur met rijen en kolommen. Het is niet de bedoeling om tabellen te gebruiken om tekst naast elkaar te zetten, zoals bijvoorbeeld is gedaan in het onderdeel agenda en het onderdeel akkoordstukken.

Iemand die de tekst niet kan zien gebruikt de tekst in de kolomkoppen en rijkoppen om een overzicht te krijgen van de weergegeven data. In een toegankelijke tabel is voor elke cel aangegeven onder welke rijkop of kolomkop deze valt (scope).

In de eerste tabel, die bovenaan de pdf wordt weergegeven met daarin de informatie als de datum en het onderwerp zou elke rij een rijkop kunnen krijgen. Maar in de codelaag dienen al deze onderwerpen onder elkaar in één tabel te staan, dus in niet meer dan twee kolommen. Dat kan met de huidige opmaak (met twee blokjes naast elkaar) alleen met nabewerking in een pdf-editor. Het is beter om hier helemaal geen tabel te gebruiken. De andere tabel met daarin die agenda en vergaderstukken zou volledig vervangen moeten worden met een andere opmaak, een tabel is hiervoor niet geschikt.

- Op pagina: [PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021](#)

14. Er is in dit document sprake van meerdere lijsten die allemaal niet goed zijn opgesteld. Er is sprake van losse lijst-elementen in cellen van een tabel. Er is bij

punt 8 visueel sprake van een geneste lijst met twee punten die in de codelaag wordt weergegeven als één lijst, waardoor deze twee punten in de grote lijst lijken te worden toegevoegd. Bij het onderdeel agenda is sprake van een opsomming die niet in een lijst staat.

Voor iemand die de tekst niet kan zien is het moeilijk om met deze opmaak door de tekst te navigeren. Het juiste gebruik van lijsten in de codelaag maakt het mogelijk om te zien hoeveel onderdelen een lijst heeft en om hierbinnen en van lijst naar lijst te navigeren. Dit is nu niet mogelijk.

Haal de lijst uit de tabel en maak in dit geval drie losse lijsten met ieder een kop (agenda, akkoordstukken en bespreekstukken).

- Op pagina: [PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021](#)

15. De pdf heeft geen tags (codelaag). Hulpsoftware zoals een screenreader heeft een goede codelaag nodig om een gestructureerd document weer te kunnen geven. Deze software gebruikt de informatie uit de codelaag bijvoorbeeld om aan te geven wat een kop is, of een lijst, een tabel et cetera. Ook alternatieve teksten bij afbeeldingen staan in de codelaag.

Zonder de tags heeft een tekst mogelijk helemaal geen informatie voor iemand die de visuele opmaak niet kan zien of is het een brij aan ongestructureerde tekst. Zorg ervoor dat alle onderdelen van het document passende tags krijgen die aansluiten bij de 'rol' die deze informatie heeft op de pagina. Bijvoorbeeld een kop op niveau1, een paragraaf, een blockquote, een lijst of een noot. Hierdoor is de structuur van het document voor iedereen inzichtelijk en is het mogelijk om binnen het document te navigeren. Bijvoorbeeld van kop naar kop of door het overslaan van een lijst.

Denk eraan dat de niet zichtbare of decoratieve onderdelen gemarkeerd moeten worden als artefact, zodat ze door de hulpsoftware genegeerd kunnen worden.

- Op pagina: [PDF - Besluitenlijst raadsvergadering 25 februari 2021](#)

16. Bij de tabel onder de kop 'Overzichten': De tabelrijen en cellen zijn voor hulpapparatuur niet als zodanig te herkennen.

Hulpapparatuur zoals screenreaders kan wel aan gebruikers doorgeven dat hier een tabel staat, maar niet welke informatie er staat in welke cellen. Screenreader VoiceOver leest bijvoorbeeld alleen de kolomkoppen voor, de rest van de tabel wordt genegeerd. Met andere screenreaders kan dit weer anders uitpakken.

Dit probleem wordt veroorzaakt doordat de rol van tabelrij `tr` wordt overschreven voor `role="button"`. De rol van de rijkoppen `th` en tabelcellen `td` valt daardoor ook weg. Verwijder hier `role="button"` en implementeer een andere manier om de cellen klikbaar te maken. Als je klikt op de tabelrijen kom je op een andere pagina terecht, een `a`-element (link) lijkt dus voor de hand te liggen.

Bij alle buttons op deze pagina die zich gedragen als link is bovendien het attribuut `aria-pressed="false"` toegevoegd, wat onterecht de indruk wekt dat het hier om toggle-buttons gaat. De staat `aria-pressed="true"` komt niet voor, want na klikken verdwijnt deze pagina. Verwijder dit attribuut, het is overbodig en verwarrend.

- Op pagina: [Dashboard](#)

17. Het icoon van de zoekknop is geplaatst met CSS.

Dit betekent dat bij mensen die een eigen CSS gebruiken, of CSS om enige reden uit moeten zetten, het icoon weg kan vallen.

Plaats alleen decoratieve content via `content`-property van CSS. Zie voor meer informatie: <https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques/failures/F87.html>.

Deze constructie komt op veel verschillende plekken voor.

```
<i class="fas fa-search" aria-hidden="true"></i>
```

- Op pagina: [Dashboard](#)

18. De tekst 'U bevindt zich hier:' in het kruimelpad is geplaatst met CSS.

Dit betekent dat mensen die een eigen CSS gebruiken, of CSS om enige reden uit moeten zetten, dit niet kunnen doen zonder informatie te verliezen.

Hulptechnologieën kunnen dit niet aanpassen.

Plaats alleen decoratieve content via `content`-property van CSS. Zie voor meer informatie: <https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques/failures/F87.html>.

Dit gebeurt ook bij de mobiele menuknop, voor de tekst 'Menu', zie ook 2.5.3.

- Op pagina: [Dashboard](#)

19. Op deze pagina zijn zes blokken met titels aanwezig. Deze titels zijn in de code koppen.

Omdat er hier geen content onder de titels staat, mag er in dit geval geen gebruik worden gemaakt van koppen, omdat dit verwarring op kan leveren bij bijvoorbeeld screenreadergebruikers die verwachten dat een kop bij de inhoud eronder hoort.

Vervang de koppen in de code door bijvoorbeeld een `<span>` element en maak deze eventueel met behulp van CSS en een class.

- Op pagina: [Overzichten](#)

20. De kolomkoppen hebben voor screenreaders overal het achtervoegsel ': activeer om kolom aflopend te sorteren'.

Dit is hinderlijk voor screenreadergebruikers, omdat bij het navigeren door de cellen telkens weer die uitgebreide instructie wordt voorgelezen.

Het is op te lossen door een `abbr`-attribuut toe te voegen aan de kolomkop, bijvoorbeeld `abbr="Datum"` voor de kolomkop 'Datum'. Bij navigeren door de cellen hoor je dan alleen de tekst in de `abbr` als naam van de kolom.

- Op pagina: [Moties](#)

21. Bij de paginering onderaan in de tabel: Visueel is duidelijk dat dit een paginering is die hoort bij de zoekresultaten, omdat hij binnen de border van de tabel valt. Voor screenreadergebruikers is dit niet zo duidelijk: voor hen is dit een verzameling losse links.

Het zou helpen om een `nav` met een `aria-label` (met bijvoorbeeld de tekst 'Paginering zoekresultaten') om de links te plaatsen, en de links in een lijstje te zetten.

```
<div class="dataTables_paginate paging_simple_numbers"
id="overzichten-data_paginate">
```

- Op pagina: [Moties](#)

22. De labels 'Indieners' en 'Portefeuillehouder' zijn niet gekoppeld aan de bijbehorende formulierelementen. Daardoor is het voor screenreadergebruikers moeilijk om na te gaan wat waar moet worden ingevuld of wat je precies kunt kiezen.

Koppel het `label` aan de `select` door middel van het juiste `id` (de verwijzingen gaan nu niet goed vanwege een niet-bestaand `id`).

- Op pagina: [Moties](#)

23. Voor screenreadergebruikers is niet duidelijk hoe de structuur van de tabs is bij 'Kalender' en 'Lijst'.

De twee tabs zijn `li`-elementen in een lijst (`ul`) met `role="tablist"`. Daardoor kan hulpapparatuur niet goed doorgeven hoe de lijststructuur in elkaar zit.

`li`-elementen moeten altijd onder een `ul` of een `ol` vallen. Maar de `role="tablist"` heeft deze standaard lijstrol overschreven. Daarom moeten ook de `li`-items een rol krijgen die past bij de `tablist`-structuur, in dit geval dus `role="tab"`. Deze rol zit nu op de link in het lijst-item. Dat is goed, maar het `li`-item moet dan komen te vervallen, dit kan door dit te voorzien van een `role="none"`. Let ook op de

toetsenbordinteractie, die moet volgens specificatie met 1 tabstop voor de hele tablijst en de pijltoetsen om door de tabs te navigeren. Meer informatie: [ARIA-specificatie voor tablist \(role\)](#).

Onderzochte code:

```
<ul class="nav nav-tabs flex-nowrap" role="tablist">
```

- Op pagina: [Kalender](#)

24. In de lijst heeft de informatie een duidelijke visuele structuur. In de HTML ontbreekt deze structuur grotendeels.

Hulpapparatuur kan deze structuur niet doorgeven.

Het gaat bijvoorbeeld om:

- Vette teksten die geen kopjes zijn. Maak deze op als kop met een h-element van het juiste niveau.
- De cijfers van de data zijn ook geen koppen, maar enkel een div-element, terwijl ze voor navigatie erg belangrijk zijn.
- Ook hier zijn buttons gebruikt in plaats van links (`role="button"`), dit is elders al genoemd
- Op pagina: [Kalender](#)

25. De informatie over de raadsvergadering staat in 3 koppen met aflopende kopniveaus.

Door het gebruik van koppen kunnen screenreadergebruikers het idee krijgen dat zij informatie missen.

Het beste zou zijn om deze informatie in één h2-element te zetten. Als de kop te lang zou worden, kan de tijd in een paragraaf onder de kop gezet worden.

```
<h2>Raad</h2>
```

```
<h3>dinsdag 16 februari 2021</h3>
```

```
<h4>19:30 - 23:00</h4>
```

- Op pagina: Agenda Raadsvergadering donderdag 22 april 2021

26. De teksten 'Agenda', 'Toelichting', 'Bijlagen' lijken kopjes, maar zijn dat in de HTML niet.

Daardoor wordt het navigeren met hulpapparatuur moeilijker.

Maak deze teksten niet op met `strong`, maar met een heading van het juiste kopniveau.

- Op pagina: Zoekresultaten ("Groenlinks")

27. De zoekresultaten staan in elementen met de rollen `tablist` en `tab`, maar er is geen element met rol `tabpanel`. Dit patroon suggereert aan screenreadergebruikers dat er tabs zijn die kunnen worden geselecteerd, maar feitelijk zijn er enkel links in een `h6`-element die linken naar een nieuwe pagina.

Dit is verwarrend en de rollen zouden hier verwijderd moeten worden.

- Op pagina: Zoekresultaten ("Groenlinks")

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

1. De volgorde van de tekst is in de pdf niet hetzelfde als in de codelaag. De pdf begint bijvoorbeeld met een voorblad, terwijl de codelaag begint met de eerste twee items van een lijst, gevolgd door de tekst op het voorblad, met daarna de rest van de lijst. Ook staat de tekst onder '1. Inleiding' in de codelaag onder de eerste lijst, terwijl deze lijst in de code pas na deze tekst komt.

Zo staat er door het hele document heen inhoud in de verkeerde volgorde in de codelaag. Mensen die de pdf bekijken met behulp van een screenreader zullen de tekst horen in de volgorde waarin deze in de codelaag staat en deze in dit geval dus niet begrijpen.

Zorg ervoor dat de volgorde van de tags in de codelaag overeenkomt met de logische leesvolgorde in de zichtbare tekst.

- Op pagina: [PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk](#)

2. In de pdf komt de titel 'Agenda' boven het blok met de datum en het onderwerp, terwijl deze titel in de codelaag pas onder de tabel weergegeven wordt.

Zorg ervoor dat de volgorde van de tags in de codelaag overeenkomt met de logische leesvolgorde in de zichtbare tekst.

- Op pagina: [PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021](#)

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te

onderscheiden.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen: 'Grote tekst', 'Incidenteel', 'Logotypes'. Dit is een verkorte tekst van het succescriterium. De begrippen zijn gedefinieerd. Zie hiervoor: <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#visual-audio-contrast>

1. Het contrast van de lichtgrijze cijfers in de kalender (#BABABA) met de witte achtergrond (#FFFFFF) is onvoldoende. De contrastverhouding is 1,9:1 waar deze minimaal 4,5:1 zou moeten zijn.

Voor slechtzienden is deze tekst moeilijk te lezen.

Gebruik kleuren die een hogere contrastverhouding hebben.

- Op pagina: Kalender

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan

tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

1. Wanneer je hebt gekozen voor de grootste tekstweergave met de link 'Vergroot de tekst met 40% ten opzichte van de originele tekst grootte.' en je zoomt nog verder in, dan verdwijnt er tekst achter andere elementen.

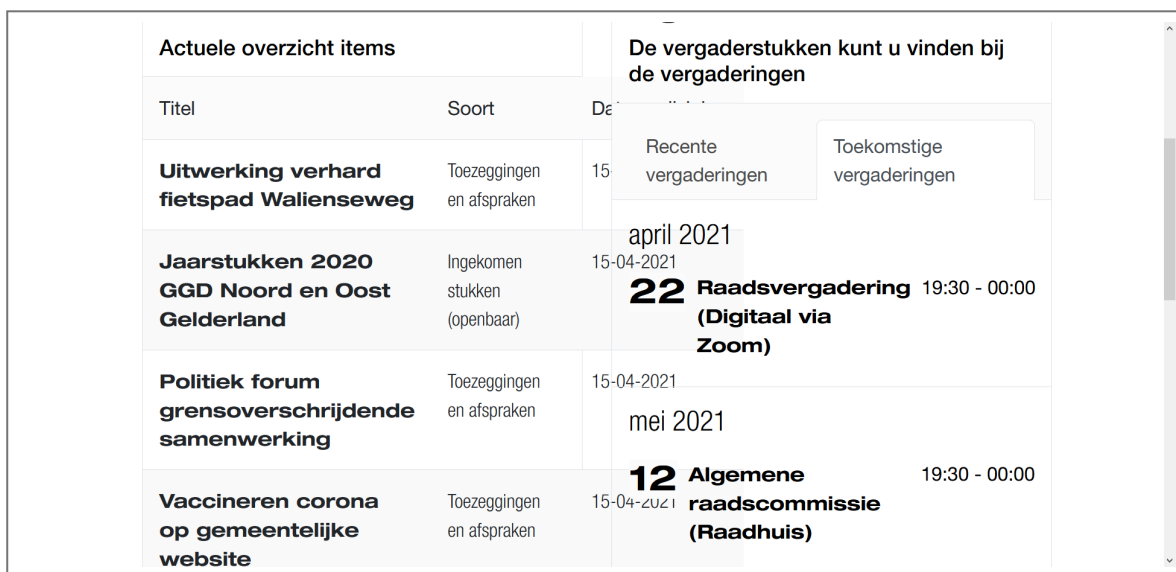
Deze tekst is niet goed bruikbaar voor slechtzienden.

Maak de elementen zo op, dat de containers goed begrensd worden en de content er altijd in past.

Dit is ook een bevinding onder 1.4.12, maar is hier genoteerd omdat het waarschijnlijk op dezelfde manier op te lossen is.

Zie screenshot 'Ingezoomd bij grote tekst, tekst verdwijnt'.

- Op pagina: [Dashboard](#)

Actuele overzicht items		
Titel	Soort	De
Uitwerking verhard fietspad Walienseweg	Toezeggingen en afspraken	15
Jaarstukken 2020 GGD Noord en Oost Gelderland	Ingekomen stukken (openbaar)	15-04-2021
Politiek forum grensoverschrijdende samenwerking	Toezeggingen en afspraken	15-04-2021
Vaccineren corona op gemeentelijke website	Toezeggingen en afspraken	15-04-2021

De vergaderstukken kunt u vinden bij de vergaderingen

Recente vergaderingen

Toekomstige vergaderingen

april 2021

22 Raadsvergadering 19:30 - 00:00
(Digitaal via Zoom)

mei 2021

12 Algemene raadscommissie 19:30 - 00:00
(Raadhuis)

Ingezoomd bij grote tekst, tekst verdwijnt

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt

tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen: 'Aanpasbaar' (De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker), 'Essentieel' (Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht).

1. Op de pagina staat een afbeelding over de 'Status toegankelijkheid'. Deze afbeelding bevat een link naar een toegankelijke versie van de informatie.

Echter staat op de pagina van de toegankelijke versie meer informatie dan alleen die uit de afbeelding. De tekst uit de afbeelding staat direct onder de kop in een apart kader, maar iemand die de tekst niet ziet weet niet dat dit de tekst is waar het om gaat en die dus in de afbeelding stond.

Om de informatie voor alle gebruikers hetzelfde te houden is het beter om op de website gebruik te maken van 'echte' tekst in plaats van een afbeelding.

In deze tekst is ook de link naar de uitgebreidere informatie toe te voegen door bijvoorbeeld 'Meer informatie vind u op toegankelijkheidsverklaring.nl' toe te voegen.

Dit punt wordt ook afgekeurd op criterium '1.1.1: Niet-tekstuele content'. Daarom wordt dit punt dubbel genoemd.

- Op pagina: [Toegankelijkheid](#)

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

1. De rijen van de tabel zijn klikbaar, maar niet te bedienen met het toetsenbord.

Hierdoor zijn de links niet bruikbaar voor mensen met verschillende soorten hulpapparatuur.

De tabelrij (`tr`) is wel klikbaar gemaakt met javascript, maar is van zichzelf geen interactief element. Beter is het om een link te plaatsen in de tabel om de motie te openen, bijvoorbeeld om de titel van de motie.

- Op pagina: [Moties](#)

2. Wanneer je het scherm smaller maakt, verschijnt op een gegeven moment in link '+2 extra' in plaats van de vergaderingen. De link '+2 extra' is niet met het toetsenbord te bedienen.

Als je niet met een muis of een touchscreen werkt, kun je deze link niet openen.

Gebruik hier een `button`.

- Op pagina: [Kalender](#)

3. De links in dit document zijn klikbaar, maar hebben geen rol van link, en ook geen naam.

Deze `span` zou een `a`-element moeten worden met een geldig `href`-attribuut.

Zie ook 4.1.2 Naam, rol, waarde.

```
<span class="link" tabindex="0" style="position: absolute;
font-size: inherit; font-family: inherit; font-weight:
inherit; font-style: inherit; color: inherit; width:
```

```
123.169px; height: 13.8742px; border: 0px none; padding: 0px;
margin: 0px; background-color: transparent; vertical-align:
top;"></span>
```

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

4. In de paginering onderaan het venster van de webviewer zit een invoerveld waar je het gewenste paginanummer in kunt voeren. Dit is niet te bedienen met het toetsenbord, mensen die navigeren met het toetsenbord kunnen deze functie niet gebruiken.

Dit wordt veroorzaakt door `tabindex="-1"`. Verwijder dit attribuut.

```
<input type="text" tabindex="-1" aria-label="Set page"
value="1" style="width: 8px;">
```

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

5. Via de knop 'Panel' opent een zijpaneel met daarin een lijst met miniatuurweergaven van de pagina. Deze zijn klikbaar, maar niet met het toetsenbord te bedienen. Deze manier van navigeren is dus niet voor iedereen beschikbaar.

Oplossing zou zijn om hier buttons te gebruiken met een duidelijke naam.

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: 'Uitzetten', 'Aanpassen', 'Verlengen', 'Real-time uitzondering', 'Essentiële uitzondering', '20 uur uitzondering'. Dit is een verkorte tekst. Deze termen zijn gedefinieerd in de norm, zie hiervoor <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken: 'Bewegen, knipperen, scrollen', 'Automatisch actualiserend'. Dit is verkorte weergave van het succescriterium, zie de norm op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#time-limits>

1. Wanneer je bent ingezoomd, verschijnt de tekst 'Scroll onderstaande tabel om meer te zien'. Deze wiebelt heen en weer en die beweging is niet te stoppen.

Dit kan veel afleiding veroorzaken voor mensen met bijvoorbeeld concentratiestoornissen. Ook kan dit vervelend zijn voor mensen met een aandoening aan het evenwichtsorgaan, zij kunnen hier duizelig van worden of hoofdpijn krijgen.

Zet de animatie stop na minder dan 5 seconden, of geef mensen de mogelijkheid deze animatie zelf te stoppen of te verbergen.

- Op pagina: Dashboard

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

1. De skiplinks werken niet allemaal.

Toetsenbordgebruikers kunnen blokken content niet snel overslaan.

- De `id` van het element waar de skiplink 'Ga naar het zoeken' naar verwijst, bestaat niet (`href="#quickSearch"`).
- De lijst waar de menu-items in staan in mobiele weergave staat op `display:none;`, waardoor de skiplink niet bij een menu uitkomt, en ook niet op de mobiele menuknop.

Zorg ervoor dat zowel in desktop- als mobiele weergave de skiplinks verwijzen naar de juiste elementen, door middel van de juiste `id`'s.

- Op pagina: Dashboard

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

1. Sommige pagina hebben dezelfde titel, die onder andere bovenin de browser in het tabblad verschijnt, namelijk 'Spreekrecht - Gemeenteraad'.

Dit zie je bijvoorbeeld op: * <https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Raadscommissies/Spreekrecht> * <https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Gemeenteraad/Spreekrecht> * https://www.winterswijk.nl/gemeenteraad/Gemeenteraad/Politiek_forum/Spreekrecht

Deze drie pagina's zijn alle drie anders maar heten alle drie 'Spreekrecht'.

Dit kan verwarring opleveren voor gebruikers, omdat zij bijvoorbeeld denken al op een pagina geweest te zijn vanwege de titel of omdat zij juist denken op een pagina te zijn die ze al eerder hebben bezocht, maar die ineens andere inhoud heeft dan verwacht.

Dit is op te lossen door de paginatitels overal uniek te maken. In dit geval kan bijvoorbeeld de categorie waarin de pagina valt, bijvoorbeeld 'Raadscommissies' worden toegevoegd aan de titel.

- Op pagina: Spreekrecht

2. Het document heeft geen documenttitel. Hierdoor is het lastiger om te zien in welk tabblad van een reader welke informatie staat en is de documenttitel ook niet op te vragen.

Dit kan een probleem zijn voor bijvoorbeeld blinde mensen of mensen met een cognitieve beperking, zoals een kort werkgeheugen of een concentratiestoornis. Een beschrijvende documenttitel helpt de lezer om te begrijpen wat de inhoud is

van de pdf en het helpt bij het navigeren van tabblad naar tabblad in een programma om pdf's te lezen.

Zet in de bestandseigenschappen van het document een titel die de inhoud van het document duidelijk omschrijft. En controleer of deze titel ook getoond wordt en of het document niet ingesteld staat op het tonen van alleen de bestandsnaam.

- Op pagina: PDF - Collegebesluit Kleine windmolens

3. Het document heeft geen documenttitel. Hierdoor is het lastiger om te zien in welk tabblad van een reader welke informatie staat en is de documenttitel ook niet op te vragen.

Dit kan een probleem zijn voor bijvoorbeeld blinde mensen of mensen met een cognitieve beperking, zoals een kort werkgeheugen of een concentratiestoornis. Een beschrijvende documenttitel helpt de lezer om te begrijpen wat de inhoud is van de pdf en het helpt bij het navigeren van tabblad naar tabblad in een programma om pdf's te lezen.

Zet in de bestandseigenschappen van het document een titel die de inhoud van het document duidelijk omschrijft. En controleer of deze titel ook getoond wordt en of het document niet ingesteld staat op het tonen van alleen de bestandsnaam.

- Op pagina: PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk

4. Het document heeft geen documenttitel. Hierdoor is het lastiger om te zien in welk tabblad van een reader welke informatie staat en is de documenttitel ook niet op te vragen.

Dit kan een probleem zijn voor bijvoorbeeld blinde mensen of mensen met een cognitieve beperking, zoals een kort werkgeheugen of een concentratiestoornis. Een beschrijvende documenttitel helpt de lezer om te begrijpen wat de inhoud is van de pdf en het helpt bij het navigeren van tabblad naar tabblad in een

programma om pdf's te lezen.

Zet in de bestandseigenschappen van het document een titel die de inhoud van het document duidelijk omschrijft. En controleer of deze titel ook getoond wordt en of het document niet ingesteld staat op het tonen van alleen de bestandsnaam.

- Op pagina: PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021

5. Het document heeft wel een documenttitel, maar de bestandsnaam wordt weergegeven als titel. Hierdoor is de titel geen duidelijke omschrijving van de inhoud van het document. Dit kan een probleem zijn voor bijvoorbeeld blinde mensen of mensen met een cognitieve beperking, zoals een kort werkgeheugen of een concentratiestoornis.

Een beschrijvende documenttitel helpt de lezer om te begrijpen wat de inhoud is van de pdf en het helpt bij het navigeren van tabblad naar tabblad in een programma om pdf's te lezen.

Zet in de bestandseigenschappen van het document een titel die de inhoud van het document duidelijk omschrijft. En controleer of deze titel ook getoond wordt en of het document niet ingesteld staat op het tonen van alleen de bestandsnaam.

- Op pagina: PDF - Besluitenlijst raadsvergadering 25 februari 2021

6. De paginatitel is 'Agenda Winterswijk - iBabs RIS'. Uit de titel blijkt niet dat het de agenda van 22 april 2021 is.

De paginatitel is het eerste wat een screenreader voorleest. Het is ook de tekst in het tabblad van de browser. Het is dus een belangrijk kenmerk om de pagina te identificeren.

Maak paginatitels beschrijvend en liefst ook uniek.

- Op pagina: Agenda Raadsvergadering donderdag 22 april 2021

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

1. Op deze pagina is links een submenu te zien en rechts de inhoud van de pagina. In de code komt de inhoud van de pagina echter voor het submenu.

Dit zorgt ervoor dat mensen die de pagina met het toetsenbord bedienen eerst de hele pagina door moeten om daarna pas het submenu te bereiken.

Draai de blokken in de code om, waardoor het submenu voor de inhoud van de pagina komt te staan.

Dit geldt voor alle pagina's met een soortgelijk submenu aan de linkerzijde.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

2. De links in de popup komen in een `div`-element buiten de tabel. Als je met de tabtoets door de pagina gaat, kom je eerst de andere links in de kalender tegen en pas aan het einde de links in de popup.

Dit kan toetsenbordgebruikers het idee geven dat de links niet te bedienen zijn.

Zorg ervoor dat de `div` vlakbij het element komt dat hem opent, zodat de links ook meteen daarna focus kunnen krijgen.

- Op pagina: [Kalender](#)

3. Het submenu onder de knop 'Menu' (het tandwiel-icoon), is niet te bereiken met de tab-toets.

Dit is lastig voor mensen die werken met het toetsenbord, maar ook voor screenreadergebruikers.

Het submenu staat in de DOM pas veel verderop, na de paginering. Visueel staat het submenu er vlak onder. Met pijltjestoetsen kom je er wel meteen in, ook met screenreader Voiceover, maar dat is onverwacht. Zet het submenu in de DOM meteen na de knop, zodat na openen de eerstvolgende tabstop leidt naar het eerste item van het submenu.

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

1. Het emailadres van De heer B.J.J. (Joris) Bengevoord, burgemeester bestaat uit 2 losse links. Er staat namelijk een link op 'jbengevoord' en een op '@winterswijk.nl'.

De link komt hierdoor twee keer voor in een lijst met links die vaak door screenreadergebruikers gebruikt wordt om snel door alle links te bladeren. Ook is het op deze manier lastig om te zien om te zien waar de links naartoe gaan, omdat ze maar een halve linktekst hebben.

Zorg ervoor dat de link als één link om het hele e-mailadres heen komt te staan.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

2. De toegankelijke naam van de link is 'Logo Winterswijk - terug naar Dashboard'. De link gaat echter niet naar het dashboard, maar naar de homepage van de gemeente Winterswijk, <https://www.winterswijk.nl/>.

Dit is verwarrend, ziende gebruikers zien meteen wat er aan de hand is en kunnen aan het logo van de gemeente Winterswijk zien dat de link wel eens naar de homepage winterswijk.nl zou kunnen gaan. Screenreadergebruikers hebben geen idee.

Het linkdoel moet overeenkomen met de linktekst, zie ook de bevinding bij 1.1.1.

De linktekst bestaat alleen uit , de toegankelijke naam is afkomstig van `aria-label="Logo Winterswijk - terug naar Dashboard"`. Bovendien is hier een `role="button"` gezet op de link, wat een bevinding is onder 4.1.2, maar hier genoteerd.

- Op pagina: [Dashboard](#)

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

1. Het document heeft geen bladwijzers.

Hierdoor is het minder gemakkelijk om door het document te navigeren.

Bladwijzers kunnen met de juiste software worden gegenereerd met de koppenstructuur van het brondocument, mits het brondocument goed gestructureerd is met de juiste tags.

- Op pagina: [PDF - Collegebesluit Kleine windmolens](#)

2. Het document heeft geen bladwijzers.

Hierdoor is het minder gemakkelijk om door het document te navigeren.

Bladwijzers kunnen met de juiste software worden gegenereerd met de koppenstructuur van het brondocument, mits het brondocument goed gestructureerd is met de juiste tags.

- Op pagina: [PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk](#)

3. Het document heeft geen bladwijzers.

Hierdoor is het minder gemakkelijk om door het document te navigeren.

Bladwijzers kunnen met de juiste software worden gegenereerd met de koppenstructuur van het brondocument, mits het brondocument goed gestructureerd is met de juiste tags.

- Op pagina: [PDF - Agenda raadsvergadering 25 februari 2021](#)

4. Het document heeft geen bladwijzers.

Hierdoor is het minder gemakkelijk om door het document te navigeren.

Bladwijzers kunnen met de juiste software worden gegenereerd met de koppenstructuur van het brondocument, mits het brondocument goed gestructureerd is met de juiste tags.

- Op pagina: [PDF - Besluitenlijst raadsvergadering 25 februari 2021](#)

5. De tekst van de foutmeldingspagina geeft geen andere manier om informatie te vinden.

Voor veel mensen is het lastig na te gaan wat er mis is en wat ze kunnen doen om toch de informatie te vinden die ze nodig hadden.

Het helpt ook niet dat de tekst hier in het Engels is. Hier zou een goede 404-pagina aangeboden moeten worden met een duidelijke Nederlandstalige tekst, die verschillende manieren geeft om weer verder te kunnen, zoals:

- Een link naar de homepage
- Een zoekformulier
- Een link naar een sitemap
- Op pagina: [404 - Pagina niet gevonden \(bestuurlijke informatie\)](#)

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

1. De afbeelding onderaan de pagina die de status van de toegankelijkheid aangeeft valt onder de kop 'Handhavingsprocedure'.

De afbeelding heeft echter niks met deze kop of de content er onder te maken.

Geef bijvoorbeeld de afbeelding nog een aparte kop of pas de kop aan waardoor deze bij alle onderstaande content past.

- Op pagina: Toegankelijkheid

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

1. De pagina met zoekresultaten heeft in de mobiele weergave een lijst met mogelijkheden om de resultaten te sorteren onder de kop 'Verfijn uw zoekopdracht'. Echter valt dit hele blok buiten beeld als de pagina wordt weergegeven op desktopformaat.

De elementen blijven wel te selecteren indien er gebruik wordt gemaakt van de tabtoets, maar zijn dus visueel niet zichtbaar. Hierdoor zien gebruikers niet wat zij geselecteerd hebben.

De oplossing hiervoor zou zijn om het blok te verwijderen, of juist wel visueel zichtbaar te maken. In dit geval lijkt het probleem een bug in de pagina te zijn waardoor het blok met de filters buiten beeld valt in de desktopweergave. Wanneer deze bug verholpen wordt, is ook het toegankelijkheidsprobleem opgelost.

- Op pagina: Zoekresultaten ("Politiek forum")

2. De focus bij het zijpaneel dat opent na klikken op de knop 'Panel' is niet zichtbaar.

Mensen die het toetsenbord gebruiken voor navigatie weten niet waar zij zijn.

Alle focusbare elementen moeten een focusstijl hebben met voldoende contrast (een contrastverhouding van 3:1).

```
<div aria-label="grid" aria-readonly="true"
class="ReactVirtualized__Grid ReactVirtualized__List
thumbnailsList" role="grid" tabindex="0" style="box-sizing:
border-box; direction: ltr; height: 625px; position:
relative; width: 256px; will-change: transform; overflow:
hidden; outline: none;">
```

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

3. In mobiele weergave staat het Panel voor de content, met een div die klikbaar is gemaakt. In de achtergrond krijgen allerlei items de focus, maar dit is niet zichtbaar.

```
<div class="close-icon-container"><div class="Icon close-
icon"><svg xmlns="http://www.w3.org/2000/svg" viewBox="0 0 24
24"><path d="m0 0h24v24h-24z" fill="none"></path><path d="m19
6.41-1.41-1.41-5.59 5.59-5.59-5.59-1.41 1.41 5.59 5.59-5.59
5.59 1.41 1.41 5.59-5.59 5.59 5.59
1.41-1.41-5.59-5.59z"></path></svg></div></div>
```

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

1. Alle knoppen van de webviewer (een `iframe`) hebben een Engelse tekst. De taal van de `html`-tag in de `iframe` is niet aangegeven.

Voorleessoftware zal deze knoppen niet goed kunnen voorlezen.

Geef het `html`-element in de `iframe` een `lang`-attribuut dat beschrijft in welke menselijke taal deze content is geschreven (Nederlands zou hier logisch zijn) en vertaal de knoppen ook naar het Nederlands.

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

2. Er is geen taal ingesteld voor de pagina.

Voorleessoftware weet niet welke voorleesstem hier nodig is, en de tekst kan daardoor onbegrijpelijk worden, bijvoorbeeld als een Nederlandse stem een Engelstalige tekst voorleest.

Het `html`-element heeft een attribuut nodig, in dit geval `lang="en"`.

- Op pagina: [404 - Pagina niet gevonden \(bestuurlijke informatie\)](#)

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

1. De selects voor maand en jaar hebben een Engelse naam: 'CurrentMonth' en 'CurrentYear'.

Voor screenreadergebruikers is niet te begrijpen waar deze selects voor zijn.

Vertaal deze labels:

- `<label class="sr-only"`
`for="CurrentYear">CurrentYear</label>`
- `<label class="sr-only"`
`for="CurrentMonth">CurrentMonth</label>`
- Op pagina: [Kalender](#)

2. Na het geven van de zoekopdracht verschijnt een icoon een beeld dat aangeeft dat de zoekresultaten worden geladen. Het statusbericht voor screenreaders is 'Loading...'. Dit is Engelse tekst, maar dit is in de HTML niet aangegeven. Een screenreader zal dit met een Nederlandse stem voorlezen.

Beter is het om hier een duidelijke Nederlandse tekst te plaatsen, bijvoorbeeld 'Zoekresultaten worden geladen'.

Onderzochte code:

```
<div class="spinner-border" role="status" id="loading-
image">
  <span class="sr-only">Loading...</span>
</div>
```

- Op pagina: [Zoekresultaten \("Groenlinks"\)](#)

3. Het kruimelpad bovenaan de pagina's, onder het hoofdmenu, geeft aan op welke pagina een bezoeker zich bevindt. Dit pad heeft een `aria-label="Breadcrumb"`.

Deze naam is dus in het Engels. Een screenreader leest deze tekst wel met een Nederlands accent voor, waardoor het woord niet meer te begrijpen is.

Gebruik in het aria-label een Nederlandse tekst.

- Gerelateerd aan component: [Header en footer \(winterswijk.nl\)](#)

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

1. De toegankelijke naam 'Breadcrumb' is Engels, maar wordt met een Nederlandse stem voorgelezen.

Dit is niet goed te begrijpen voor screenreadergebruikers.

Bij Engelse tekst is het over het algemeen aan te raden om het element van een `lang`-attribuut te voorzien (`lang="en"`), maar in dit specifieke geval is het beter om het Engels te vertalen in bijvoorbeeld 'Kruimelpad'.

```
<nav class="navbar navbar-expand-md" aria-label="Breadcrumb">
```

- Op pagina: [Dashboard](#)

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: 'Annuleerbaar', 'Gecontroleerd', 'Bevestigd'. De volledige tekst van dit succescriterium staat op <https://www.w3.org/Translations/WCAG20-nl/#minimize-error>.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam

(name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

1. Onderaan de meeste content pagina's staat een icoon om de pagina te kunnen afdrukken.

Dit icoon staat echter in een `<a>` element, maar omdat er hier niet doorverwezen wordt naar een andere pagina, is het voor gebruikers van een screenreaders beter om hier een `<button>` voor te gebruiken.

- Op pagina: Samenstelling gemeenteraad

2. Binnen 'Verfijn uw zoekopdracht' is voor gebruikers van screenreaders niet te zien welke selectie actief is.

Dit wordt wel aangegeven met een class op het `<li>` element, maar dat is niet te zien voor screenreadergebruikers.

Zorg ervoor dat het voor screenreadergebruikers ook duidelijk is welke selectie actief is door bijvoorbeeld `aria-current` toe te voegen aan het actieve item.

Dit blok valt op sommige schermformaten buiten beeld. Zie hiervoor ook bevinding 32.

- Op pagina: Zoekresultaten ("Politiek forum")

3. Bij de vergaderingen onder het kopje 'Agenda' worden buttons gebruikt in plaats van links, terwijl je naar een andere pagina gaat als je erop klikt (dit gebeurt ook bij de tabelrijen onder het kopje 'Overzichten', zie 1.3.1).

Dit geeft foutieve informatie aan gebruikers van hulpapparatuur. Dit is verwarrend voor bijvoorbeeld screenreadergebruiker.

Een button bedien je met de spatiebalk en is bedoeld voor een actie op dezelfde

pagina, een link bedienen je met de enter-toets en leidt naar een andere pagina.

Bij alle buttons op deze pagina die zich gedragen als link (dus ook die onder het kopje 'Overzichten') is bovendien het attribuut `aria-pressed="false"` toegevoegd, wat onterecht de indruk wekt dat het hier om toggle-buttons gaat. De staat `aria-pressed="true"` komt niet voor, want na klikken verdwijnt deze pagina. Verwijder dit attribuut, het is overbodig en verwarrend.

Gebruik hier het liefst gewoon `a`-elementen. Als dat niet mogelijk is, geeft dan een `role="link"` in plaats van een `role="button"`.

Dit komt op meerdere pagina's voor.

```
<div class="calendar-item d-flex" tabindex="0" role="button"
aria-pressed="false" data-nav-url="/Agenda/Index/
8e15888e-6fe9-4c6f-a76d-d0b75ae4030f" data-agendatype-
id="10000059">
```

- Op pagina: [Dashboard](#)

4. De drie links met een letter 'A' zouden buttons moeten zijn: Ze linken niet naar een andere pagina, maar vergroten/verkleinen de tekst op de pagina waar je al bent.

Dit is verwarrend voor screenreadergebruikers, die horen dat er een link is, maar na klikken laadt er geen nieuwe pagina.

- Op pagina: [Dashboard](#)

5. Bij de tablist wordt voor screenreaders niet aangegeven welke tab actief is.

Als de pagina geladen is, staat de tab 'Toekomstige vergaderingen' open en heeft het attribuut `aria-selected="true"`, maar dat blijft zo als de tab 'Recente vergaderingen' wordt geopend. De tab 'Recente vergaderingen' zou nu `aria-selected="true"` moeten krijgen, maar dat gebeurt niet, daar blijft het attribuut op `aria-selected="false"` staan, ook als de tab is geselecteerd.

- Op pagina: [Dashboard](#)

6. De rijen van de kolom zijn te sorteren door op de kolomkop te klikken. Dit is niet mogelijk met hulpapparatuur, omdat de kolomkop geen interactief element is.

Dit is voor screenreadergebruikers moeilijk te begrijpen.

Beter zou zijn om in de kolomkop een button te plaatsen die zorgt voor de sortering, bijvoorbeeld met het icoon erin dat er nu ook staat (de driehoekjes in `<span class="sort-icon">`).

- Op pagina: [Moties](#)

7. Wanneer je het scherm smaller maakt, verschijnt op een gegeven moment in link '+2 extra' in plaats van de vergaderingen. Deze link heeft geen `href`-attribuut. Deze link werkt daardoor niet goed met hulpapparatuur.

Gebruik hier een `button`, want hij opent een kleine modal (leidt niet naar een nieuwe bestemming). Hij is ook niet met het toetsenbord te bedienen, zie 2.1.1. Geef aan deze button ook een attribuut `aria-expanded="true/false"`, zodat screenreadergebruikers weten wanneer het element is uitgeklaapt, liefst ook in combinatie met `aria-controls`.

- Op pagina: [Kalender](#)

8. Het kruisje om de popup te sluiten heeft geen rol en geen naam, het is enkel een `span`-element dat met javascript klikbaar is gemaakt.

Het is daarom niet te bedienen met hulpapparatuur.

Gebruik hier een button met een buttontekst.

- Op pagina: [Kalender](#)

9. De links in dit document zijn klikbaar, maar hebben geen link-rol, en ook geen naam.

Deze span zou een a-element moeten worden met een geldig href-attribuut.

Zie ook 2.1.1 Toetsenbord.

```
<span class="link" tabindex="0" style="position: absolute;
font-size: inherit; font-family: inherit; font-weight:
inherit; font-style: inherit; color: inherit; width:
123.169px; height: 13.8742px; border: 0px none; padding: 0px;
margin: 0px; background-color: transparent; vertical-align:
top;"></span>
```

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

10. De links in de h6-elementen worden niet als links voorgelezen door voorleessoftware.

Gebruikers van bijvoorbeeld screenreaders weten niet dat hier links zijn en dat ze kunnen klikken om bij het betreffende zoekresultaat te komen.

De link staat in een div-element met `role="tab"`. Daardoor wordt de rol van link overschreven en is voor hulpapparatuur niet langer beschikbaar om door te geven. De rollen `tablist` en `tab` zouden hier verwijderd moeten worden.

- Op pagina: [Zoekresultaten \("Groenlinks"\)](#)

4.2 In WCAG 2.1 toegevoegde criteria

Hieronder zijn de bevindingen genoteerd die horen bij de succescriteria die in WCAG 2.1 zijn toegevoegd.

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en

De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

- Geen problemen aangetroffen

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.10: Reflow

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;

Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

1. Wanneer je 400% inzoomt bij een scherm breedte van 1280px, verdwijnt er content buiten beeld en wordt daardoor onbruikbaar. De tabel is ook niet meer te scrollen.

Mensen die ver moeten inzoomen, of mensen die een mobiel gebruiken, kunnen deze pagina niet goed gebruiken.

De tabel schaal na inzoomen niet goed terug als je uitzoomt.

Maak de pagina zo op, dat hij op alle schermformaten te gebruiken is. Dit komt op meerdere pagina's voor.

Zie het screenshot 'Tabel op dashboard valt deels weg'. Dit komt op meerdere pagina's voor.

- Op pagina: [Dashboard](#)

2. Een deel van de kalender valt buiten beeld bij een scherm breedte van 320px (en 400% inzoomen bij een scherm breedte van 1280px). Van de blauwe blokjes met de links naar de vergaderingen is niet meer duidelijk bij welke dag ze horen.

Mensen die ver moeten inzoomen, of mensen die een mobiel gebruiken, kunnen deze kalender niet goed gebruiken.

Maak de tabel zo op, dat hij op alle schermformaten te gebruiken is. Als je hebt ingezoomd en daarna de pagina weer op 100% zet, schaal de tabel niet goed terug.

Zie screenshot 'Kalender valt deels weg bij 320px'.

- Op pagina: [Kalender](#)

Scroll onderstaande tabel om mee

Titel	Soort
Uitwerking verhard fietspad Walienseweg	Toezeggingen en afspraken
Jaarstukken 2020 GGD Noord en Oost Gelderland	Ingekomen stukken (openbaar)

Tabel op dashboard valt deels weg

ma	di	wo	do	vr
29	30	31	1	2
19:30	6	7	19:30	9
12	13	14	+2 extra 15	16
19	20	21	22	23

Kalender valt deels weg bij 320px

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

Componenten van de gebruikersinterface: Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

Grafische objecten: Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

1. Bij de tabbladen onder het kopje 'Agenda' zie je aan de lichtgrijze lijnen en achtergrondkleur dat dit tabbladen zijn. Als je de kleur niet kunt onderscheiden, mis je ook de informatie dat het hier om tabbladen gaat.

Het contrast van het grijze lijntje van het tabblad (#DEE2E6) met de witte achtergrond (#FFFFFF) is 1,3:1 waar dat minimaal 3:1 zou moeten zijn. Op een lichtgrijze achtergrond is dit contrast nog lager.

Mensen die slechtziend zijn, weten niet dat hier tabbladen staan.

Gebruik kleuren met een hogere contrastverhouding, minimaal 3:1, liefst hoger

- Op pagina: [Dashboard](#)

2. De lichtblauwe (#BFDEFF) focusring bij het zoekveld en de zoekknop in de header heeft niet voldoende contrast met de witte achtergrond (#FFFFFF). De contrastverhouding is 1,4:1 waar dat minimaal 3:1 zou moeten zijn.

Voor slechtzienden is moeilijk of niet te zien welk element de focus heeft.

Gebruik kleuren die een hogere contrastverhouding hebben.

Deze kleur focusring komt ook bij andere elementen voor.

- Op pagina: [Dashboard](#)

3. De formulierelementen in het blokje 'Filters' zijn moeilijk te zien. Voor slechtzienden is dit formulier moeilijk of niet te gebruiken.

Dit komt door het lage contrast tussen de velden, de achtergrond en de borders om de velden. Dit kun je oplossen door de borders een kleur te geven die een contrastverhouding heeft van minimaal 3:1 met de achtergrond én de kleur van het veld.

- Op pagina: [Moties](#)

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;

Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;

Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;

Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

Sluiten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;

Aanwijsbaar: Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;

Aanhouden: De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Uitzetten: Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;

Opnieuw toewijzen: Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);

Alleen actief bij focus: De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

1. De 'pan' knop kan geactiveerd worden door de letter 'P' in te drukken. Deze functie kun je onbedoeld activeren met spraakbediening.

Sneltoetsen kunnen wel gebruikt worden, maar dan altijd in combinatie met een andere toets die geen tekentoets is, dus gebruikt wordt bij het schrijven.

- Op pagina: [Agenda Raadsvergadering 22 april 2021 \(in pdf viewer\)](#)

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

Geen down-event: Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;

Afbreken of ongedaan maken: De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;

Up reversal: Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;

Essentieel: Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

- Geen problemen aangetroffen

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

1. Op de hele website wordt gebruik gemaakt van links naar externe pagina's. Deze links bevatten meestal een icoon dat visueel laat zien dat er externe pagina geopend wordt. Dit icoon heeft geen alternatieve tekst en wordt dus gemist door mensen die het icoon niet zien.

Een deel van de links heeft daarnaast nog een aria-label met daarin de tekst 'opent externe website'. Dit aria-label overschrijft de tekst in de link zelf. Iemand die hiervan gebruikmaakt met bijvoorbeeld een screenreader weet dus niet waar de link naartoe gaat.

Het gebruik van aria-labels is hier niet fout, maar het label moet wel de informatie bevatten die ook in de link staat.

Het gebruik van een title element (zoals is gedaan bij de link naar de website van de D66) is overbodig.

Alle verschillende vormen komen op meerdere plekken op de website voor, waaronder ook op de pagina's 'Toegankelijkheid' en 'Onderzoeken'.

Het is het beste om alle links op de website te controleren en op eenzelfde manier op te bouwen.

Zorg er daarbij voor dat de tekst in een aria-label overeenkomt met de tekst in de link zelf en dat een eventueel icoon meegenomen wordt in het label. Gebruik dus bijvoorbeeld `aria-label="nevenfuncties college, opent een externe pagina."` Voeg voor de consistentie ook het icoon toe aan links die

wel een externe website openen, maar waar dit icoon nog niet aanwezig is.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

2. De mobiele menuknop heeft de tekst 'Menu', maar de toegankelijke naam is 'Open navigatie'.

Hierdoor is de knop niet te bedienen met spraaksoftware. Voor ziende screenreadergebruikers is het verwarrend als de zichtbare tekst afwijkt van de tekst die de software voorleest

Verwijder `aria-label="Open navigatie"` en neem de tekst 'Menu' op in echte tekst in de button (zie ook 1.3.1).

- Op pagina: [Dashboard](#)

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

Ondersteunde interface: De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;

Essentieel: De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

- Geen problemen aangetroffen

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

- Geen problemen aangetroffen

5 Overige adviezen en opmerkingen

Tijdens het onderzoek zijn 12 bevindingen gedaan die geen reden zijn tot afkeuring van een succescriterium, maar wel de toegankelijkheid en bruikbaarheid kunnen verbeteren.

1. Het blok agenda's en stukken heeft een `aria-label="Agenda's en stukken (opent externe website) "`. Dit label zit zowel op de link als op het `<span>` element.

Het zou hier mooier zijn om het label op een van beide elementen weg te halen zodat het nog maar één keer aanwezig is.

- Op pagina: [Homepage](#)
- Zie ook succescriterium 1.3.1

2. Er staat een lege paragraaf tussen de tekst onder 'Handhavingsprocedure' en de afbeelding.

Deze paragrafen komen door de hele website op meerdere plekken voor, bijvoorbeeld op 'Samenstelling gemeenteraad' tussen de verschillende personen.

Dit is niet direct fout, maar het is wel netter om de lege elementen te verwijderen.

- Op pagina: [Toegankelijkheid](#)
- Zie ook succescriterium 1.3.1

3. De fractievoorzitters hebben nog de extra toevoeging 'fractievoorzitter' achter hun naam staan. Deze titel is daar in vette tekst weergegeven.

Echter komt bijvoorbeeld ook de functie 'burgemeester' voor op de pagina, maar daar is deze titel niet vet gedrukt.

Dit is niet fout, maar voor de consistentie binnen de pagina is het wel beter om alle titels hetzelfde op te maken.

- Op pagina: [Samenstelling gemeenteraad](#)

4. In de vierde paragraaf zit een link met de tekst 'hier'. Dit is geen duidelijke link voor mensen die bijvoorbeeld gebruikmaken van een lijst met alleen links.

Omdat de link in dit geval wel binnen de context van de paragraaf valt is dit niet fout, maar het zou wel een stuk gebruiksvriendelijker zijn om de link een duidelijke tekst te geven die beter omschrijft waar de link naartoe gaat.

- Op pagina: [Gemeenteraad](#)

5. Op deze pagina en op enkele andere pagina's, bijvoorbeeld de sitemap, komen lege `<span>` elementen voor.

Deze worden door een screenreader genegeerd, dus het is niet direct hinderlijk.

Wel staat het netter om deze lege elementen te verwijderen.

- Op pagina: [Rekenkamercommissie](#)

6. De gevonden items in het lijstje met zoekresultaten worden weergegeven met alleen een titel. Dit is op zich prima, maar voor de titels wordt een kop gebruikt in de code.

Omdat een kop alleen gebruikt wordt als beschrijving van de eronder staande content, zijn de koppen hier verkeerd gebruikt, er staat namelijk geen content onder. Een gebruiker van een screenreader zal dus nog tekst verwachten die er niet is.

Haal de `<h>` elementen weg uit de code. Het is hier voldoende om het `<a>` element direct in het `<li>` element te plaatsen. Eventueel kan gewenste opmaak dan meegegeven worden in de CSS door een class toe te voegen aan de link.

- Op pagina: [Zoekresultaten \("Politiek forum"\)](#)

7. Alle links waarmee de zoekresultaten te filteren zijn beginnen in het aria-label met

de tekst 'Filter resultaten op type: '.

Dit is erg hinderlijk voor screenreadergebruikers omdat dit dus bij elke optie voorgelezen wordt.

In dit geval kan het aria-label verwijderd worden. De tekst in de links zelf zegt voldoende om de context te kunnen begrijpen.

- Op pagina: [Zoekresultaten \("Politiek forum"\)](#)

8. In de bestandseigenschappen van deze pdf wordt de naam van de auteur gedeeld.

Waarschijnlijk is het niet de bedoeling om hier persoonsgegevens te delen, maar zou de naam van de organisatie hier moeten staan.

Het delen van persoonsnamen kan ook een probleem zijn op het vlak van privacy.

- Op pagina: [PDF - Collegebesluit Kleine windmolens](#)

9. In de bestandseigenschappen van deze pdf wordt de naam van de auteur gedeeld.

Waarschijnlijk is het niet de bedoeling om hier persoonsgegevens te delen, maar zou de naam van de organisatie hier moeten staan.

Het delen van persoonsnamen kan ook een probleem zijn op het vlak van privacy.

- Op pagina: [PDF - Beleidskader kleine windmolens Winterswijk](#)

10. In de bestandseigenschappen van deze pdf wordt de naam van de auteur gedeeld. Waarschijnlijk is het niet de bedoeling om hier persoonsgegevens te delen, maar zou de naam van de organisatie hier moeten staan. Het delen van persoonsnamen kan ook een probleem zijn op het vlak van privacy.

- Op pagina: [PDF - Besluitenlijst raadsvergadering 25 februari 2021](#)

11. Helemaal bovenaan de website is een contrastknop te vinden. Echter raden wij het gebruik hiervan af om de volgende redenen:

- Het kost meer tijd en geld omdat er extra styling nodig is, omdat er als het ware twee websites zijn die ontwikkeld en onderhouden moeten worden;
- De knop biedt geen garanties dat er in de hoogcontrastmodus geen problemen voorkomen. Juist omdat het een aparte pagina met aparte CSS is kan het gebeuren dat er onderdelen vergeten worden;
- De hoogcontrastknop is vaak lastig te vinden voor slechtzienden, omdat zij een minder goed overzicht van een site hebben en bovendien soms zoomsoftware gebruiken, waardoor de knop buiten beeld valt.

Het is beter om ervoor te zorgen dat de site zelf toegankelijk is door de CSS zo op te bouwen dat alle kleuren voldoende contrast hebben.

- Gerelateerd aan component: [Header en footer \(winterswijk.nl\)](https://winterswijk.nl)

12. De lijst met links in de footer is een losse rij met `<a>` elementen.

Dit is niet fout, maar het zou wel mooier zijn om de lijst in een `<nav>` element te zetten omdat het gaat om een navigatie.

Op die manier is het ook voor screenreadergebruikers duidelijker dat het om een navigatie met verschillende pagina's gaat.

- Gerelateerd aan component: [Header en footer \(winterswijk.nl\)](https://winterswijk.nl)

6 Screenshots

In dit hoofdstuk staan screenshots die tijdens het onderzoek zijn gemaakt, maar die niet bij een specifiek succescriterium horen.

7 Componenten

7.1 Header en footer (winterswijk.nl)

Alle componenten in de balk bovenaan en onderaan de pagina die op alle pagina's zichtbaar zijn.

8 Organisatie

Dit onderzoek is in opdracht van Gemeente Winterswijk uitgevoerd door Firm Ground.

8.1 Over Firm Ground

Firm Ground helpt organisaties met het krijgen van grip op de kwaliteit van online dienstverlening en informatie. Denk aan gebruiksvriendelijkheid, toegankelijkheid en bouwkwaliteit. Firm Ground helpt organisaties met het opbouwen van kennis, het verzamelen van feiten voor goede beslissingen, het professionaliseren van online teams en het aanpassen van de organisatie om digitaal goed te regelen.